

De Effectiviteit van Engagement

Frank Wagemans – Senior Engagement Specialist

Agenda

1. Even voorstellen
2. Engagement; wat is het en waarom doen we het?
3. Hoe pakt Achmea IM engagement aan?
4. Werkt het?

1. Even voorstellen

Annette van der Krogt
Manager MVB

Dennis Teijse
Sr. Adviseur MVB

Pim Lievens
Sr. Adviseur MVB

Ravi Kuitems
Voting en Engagement

Thierry Oeljee
Sr. Engagement Specialist

Frank Wagemans
Sr. Engagement Specialist

Daphne v/d Hazel
Reporting & Support

Marc Hutten
Sr. Investment Specialist MVB

Afstudeerscriptie
Frank de Boer
MVB

Afstudeerscriptie
Ankar Ainikaer
MVB

2. Engagement: wat is het?

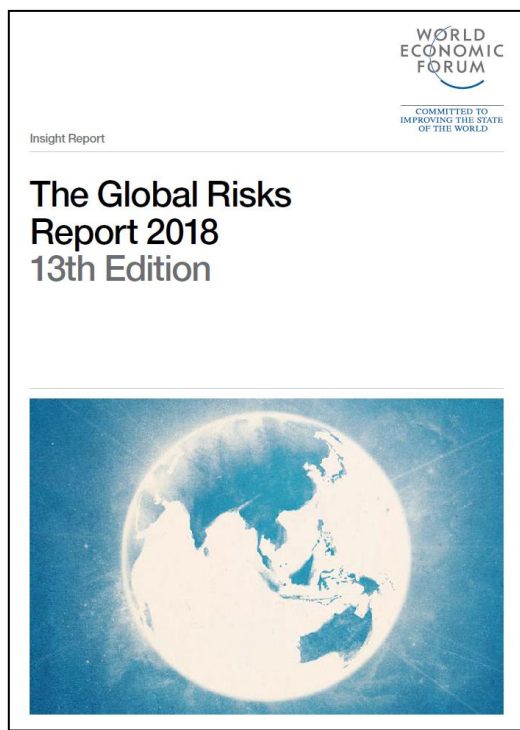
*Het aangaan van dialoog met ondernemingen om
een positieve gedragsverandering te
bewerkstelligen en aandeelhouderswaarde te
creëren op de langere termijn*

2. Engagement: waarom?

Financieel relevant

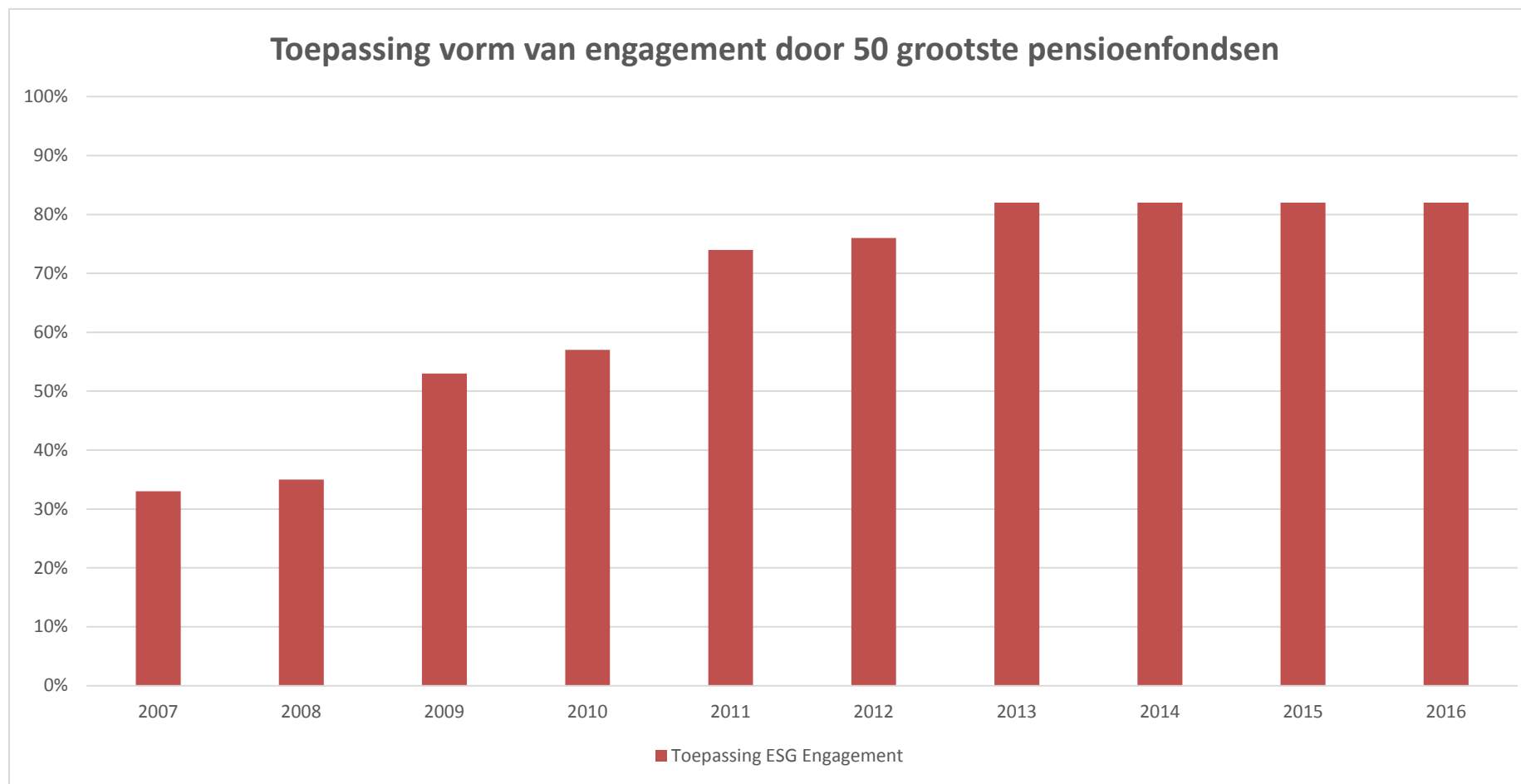
Maatschappelijk relevant

Wordt verwacht van institutionele beleggers: Stewardship code, IMVB-convenant

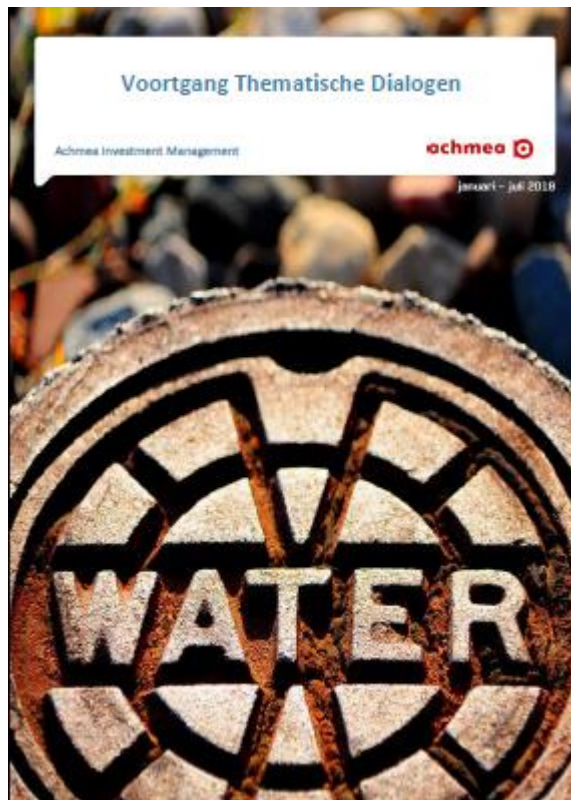

achmea

2. Engagement wordt steeds meer toegepast

3. Hoe pakt Achmea IM engagement aan?

3. UN Global Compact Engagement

10 principles:

Principle 1: Bedrijven dienen binnen de eigen invloedssfeer de internationaal vastgelegde mensenrechten te ondersteunen en te respecteren, en **Principle 2:** ervoor te zorgen dat zij niet medeplichtig zijn aan schendingen van de mensenrechten.

Principle 3: Bedrijven dienen de vrijheid van vakvereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te handhaven; **Principle 4:** alle vormen van verplichte en gedwongen arbeid te elimineren; **Principle 5:** zich in te spannen voor de effectieve afschaffing van kinderarbeid, en **Principle 6:** discriminatie met betrekking tot werk en beroep te bestrijden.

Principle 7: Bedrijven dienen het voorzichtigheidsbeginsel te hanteren met betrekking tot milieukwesties; **Principle 8:** initiatieven te ondernemen om grotere verantwoordelijkheid op milieugebied te bevorderen; en **Principle 9:** de ontwikkeling en verspreiding van milieuvriendelijke technologieën te stimuleren.

Principle 10: Bedrijven dienen alle vormen van corruptie, inclusief afpersing en omkoping, tegen te gaan.

9.000+
ondernemingen hebben de principes onderschreven

Opgericht in 2000; "A call to companies to align strategies and operations with universal principles on human rights, labour, environment and anticorruption, and take actions that advance societal goals."

Principle 1: Businesses should support and respect the protection of internationally proclaimed human rights

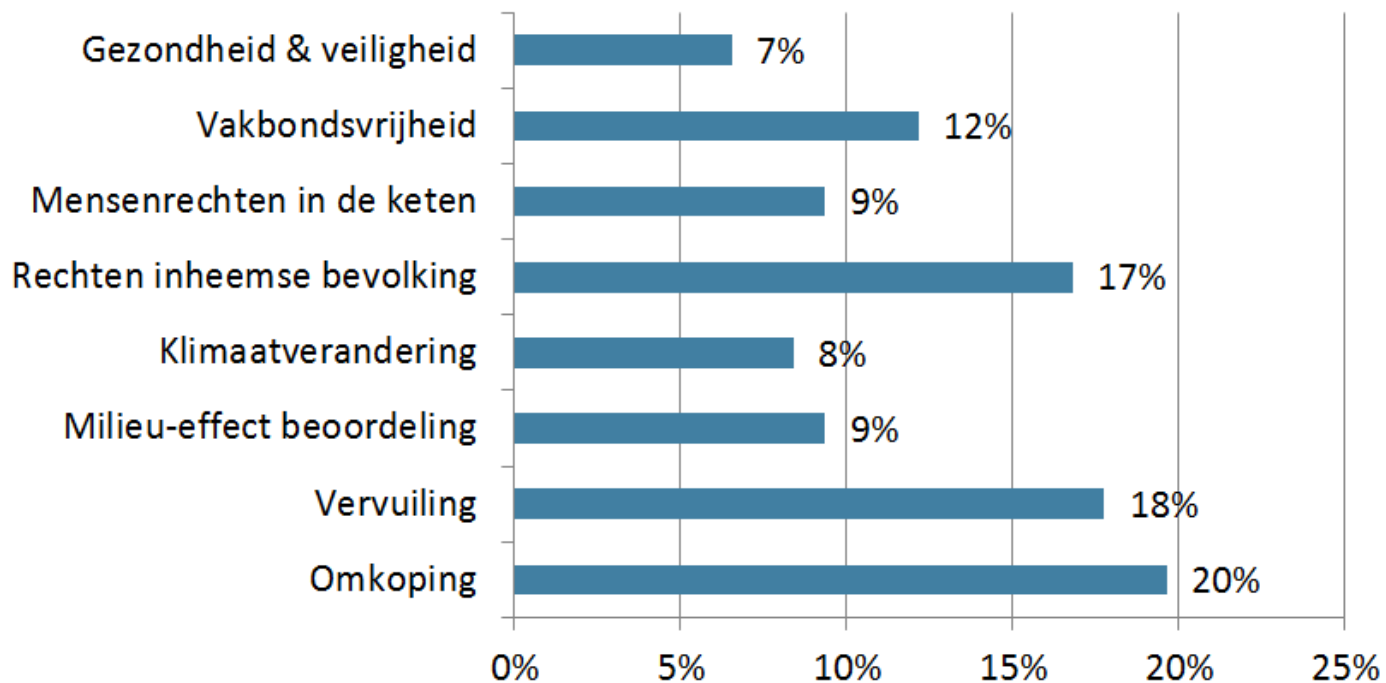
3. UN Global Compact Engagement

Thema	VN Global Compact Principe	Inhoud principe	Relevante hoofdstukken OESO-richtlijnen	Relevante verdragen per principe
Mensenrechten	Principe 1	Bedrijven dienen binnen de eigen invloedssfeer de internationaal vastgelegde mensenrechten te ondersteunen en te respecteren.	IV. Mensenrechten	Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.
			V. Werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen	De VN-verklaring over de rechten van inheemse volkeren.
			VIII. Consumentenbelangen	ILO conventie 169 betreffende inheemse en in stamverband levende volken in onafhankelijke landen.
				Tripartite ILO-verklaring inzake multinationale ondernemingen en sociaal beleid. Geneefse conventie.
				Haagse conventie.
	Principe 2	Bedrijven dienen ervoor te zorgen dat zij niet medeplichtig zijn aan schendingen van de mensenrechten.	IV. Mensenrechten	Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

3. Verdeling thema's Global Compact dialogen 2017

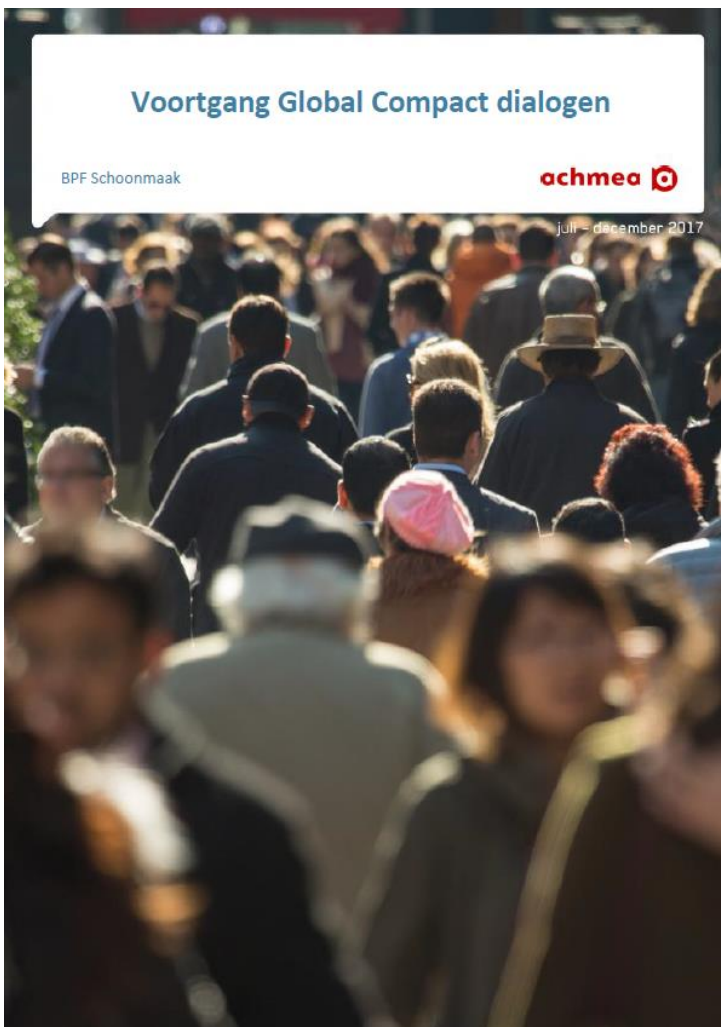
Dialogen naar onderwerp (n=111)

Bron: Pooled Engagement Annual Report 2017, ISS-Ethix

3. Global Compact Engagement

4 Voortgang arbeidsnormen

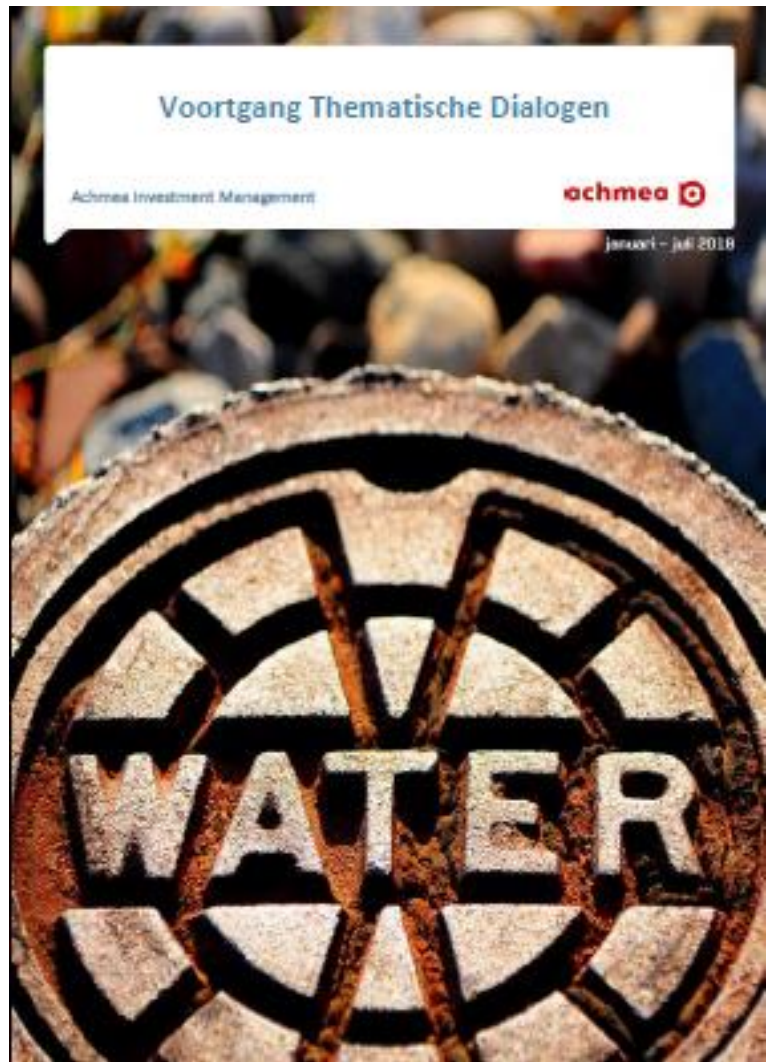
In dit hoofdstuk is een voortgangsoverzicht gegeven van alle arbeidsnormencasussen die gedurende de rapportageperiode een mijlpaalwijziging hebben gerealiseerd. Dit betreft alle nieuw geïnitieerde dialogen aangevuld met de reeds lopende dialogen waar een statuswijziging heeft plaatsgevonden. De profielen van de individuele milieuschendingen zijn weergegeven in hoofdstuk 8.

Onderneming	Oordeel	Kwartaal	Land	Plaats schending	Mijlpaal					
					1. Initiëren dialoog	2. Bevestiging van gedeelde zorgen	3. Delen van informatie	4. Commitment om schending op te heffen	5. Aanpassen beleid & proces	6. Schending opgeheven
Amazon.com, Inc.	■	Q4	USA	Duitsland	■	■				
Amazon.com, Inc.	■	Q4	USA	Verenigd Koninkrijk	■	■				
Honda Motor Co., Ltd.	■	Q4	JPN	Mexico	■	■	■	■	■	■

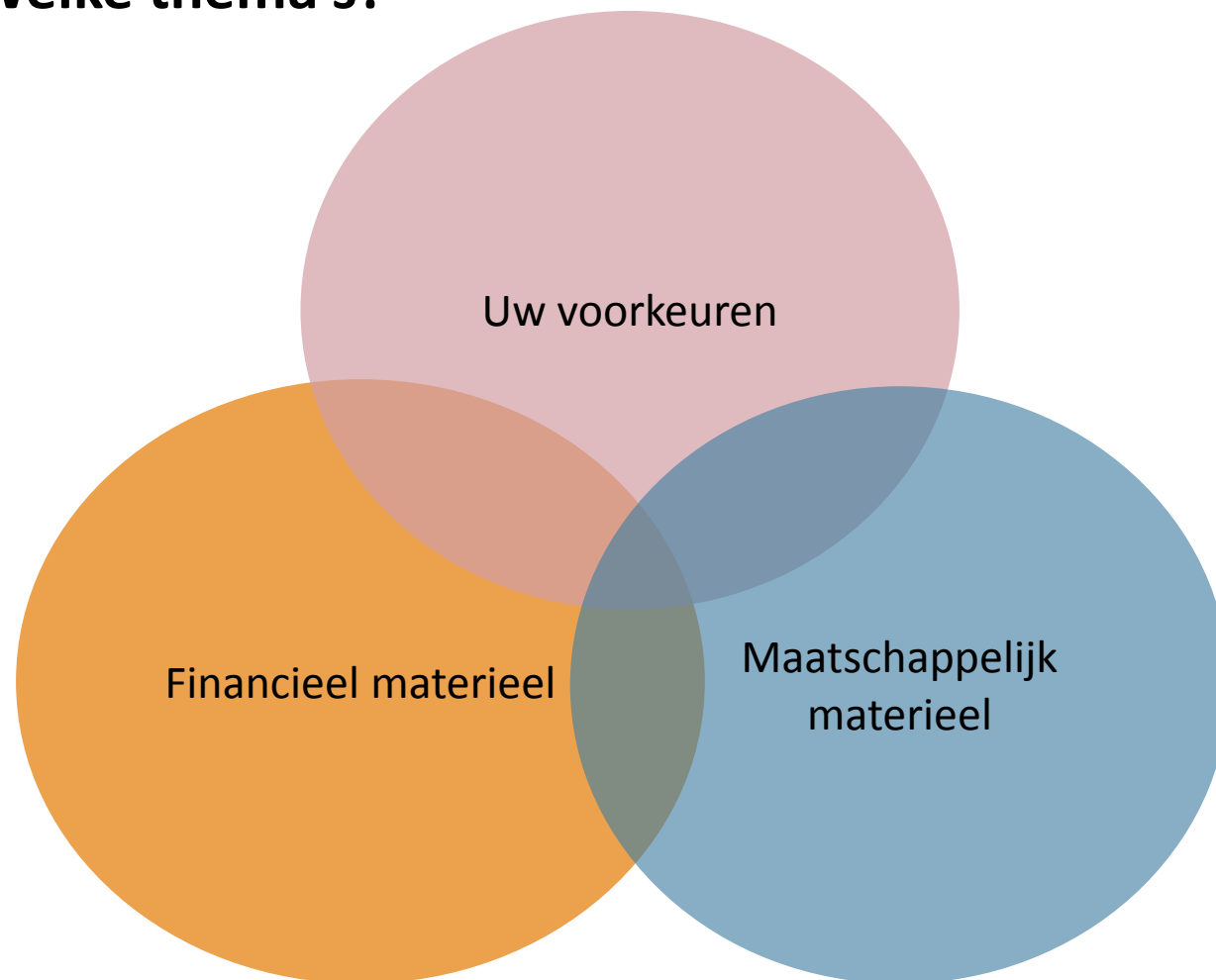
3. UN Global Compact Engagement: Voorbeeld

3. Thematische engagement

3. Engagement: Welke thema's?

3. Engagement: welke thema's?

Thema	Speerpunt	Gestart	Sectoren/ketens
Waterrisico's bij water- en elektriciteitsbedrijven		Q2 2017	Water- en energieproducenten
Energie-efficiëntie van consumentengoederen		Q4 2017	Elektronicasector
Leefbaar Loon		Q2 2018	Kledingbedrijven en supermarkten
Transport en klimaat		Q2 2018	Logistieke sector
Access to Nutrition		Q2 2018	Agro & Food

3. Engagement: wie?

METRO

RALPH LAUREN

SUNTORY

Tohoku Electric Power Co., Inc.

United Utilities

TESCO

TJX

SONY

Fortum

GROUPE Casino
NOURRIR UN MONDE DE DIVERSITÉ

Alphabet

Nestlé

Canon

PSEG

Ahold Delhaize

Unilever

PHILIPS

achmea

3. Klimaat

Waterrisico's bij utilities

- Hoe kunnen utilities zich beter voorbereiden op klimaatverandering
- Samenwerking met Actiam
- O.a. Suez, Severn Trent, Pinnacle Water, EDF

3. Arbeidsrechten

Leefbaar Loon

- Leefbaar Loon, Kledingindustrie en Supermarkten
- Samenwerking met brede groep van Nlse asset managers; o.a. MN, NN IP, ASN, en a.s.r.
- Ahold Delhaize, Tesco, Metro A.G., Casino, Kappahl, TJX Companies.

3. Engagement in Nederland: Eumedion

- Samenwerking via Eumedion
- Gesprekken met o.a. Shell, KPN, DSM, Heineken, Unilever en Ahold Delhaize.
 - Vaak over actuele ontwikkeling; beloningsbeleid Unilever en ING, beschermingsconstructie Ahold Delhaize.
- Lead role bij Wolters Kluwer. Vragen op AVA over o.a. beloningsbeleid en Cyber Security.
- Heldere koppeling met stembeleid

Wolters Kluwer

achmea

3. Collectieve Engagement

TABEL 27: OVERZICHT COLLECTIEVE ACTIVITEITEN ACHMEA IM
Bron: Achmea Investment Management

Initiatief	Rol	Thema	Samenwerking	Sinds
Climate change transition for oil and gas	Supporting Investor		PRI	H1 2018
Access to Nutrition	Supporting Investor		Access to nutrition	H1 2018
Engagement on breaches of the OECD guidelines	Supporting Investor		PRI, Aviva	H1 2018
CDP Non-disclosure Campaign	Supporting Investor		CDP	H1 2018
Global Investor Statement to Governments on Climate Change	Investor Statement		PRI	H1 2018
Investor Alliance for Human Rights	Supporting Investor		ICCR	H1 2018
Investor Decarbonisation Initiative	Supporting Investor		ShareAction	H1 2018
Investor Support for Alignment of Sustainability Requirements	Investor Statement		Mirova, MN	H1 2018
Know the Chain Investor Statement	Investor Statement		Know the Chain, ICCR	H1 2018
PRI water risks in agricultural supply chains	Supporting Investor		PRI	H1 2018
Letter to the International Organization of Securities Commissions on ESG disclosure	Investor Statement		PRI	H1 2018
Workforce Disclosure Initiative	Investor Statement		ShareAction	H1 2018
Climate Action 100+	Supporting Investor		IGCC, UN PRI, AIGCC, Ceres	H2 2017
Fair antibiotics farm animals	Investor Statement		Fair	H2 2017
Cattle linked deforestation	Supporting Investor		UN PRI, Ceres	H2 2017
PRI Carbon Disclosure Project Greenhouse Gasses	Supporting Investor		UNPRI	H2 2017
Investor Expectations on Corporate Climate Lobbying	Supporting Investor		UNPRI	H1 2018
Investor statement on Arctic National Wildlife Refuge	Ondertekenaar		UNPRI	H1 2018
Sustainable Protein Engagement	Supporting Investor		UNPRI	H1 2017
DNB SDG Werkgroep	Lid Werkgroep		Nederlandse Institutionele Beleggers	H1 2017
PRI Methane Engagement	Supporting Investor		UNPRI	H1 2017
Platform Carbon Accounting Financials	Voorzitter Werkgroep Credits		PCAF	H1 2017
Carbon Disclosure Project	Ondertekenaar		CDP	2009
UN PRI	Ondertekenaar		UNPRI	2007

Maar.... werkt Engagement?

4. Onderzoek naar de effectiviteit van Engagement

Onderzoeksvragen:

1. Which networks steer the engagement process of institutional investors?
2. Which factors determine the effectiveness of the engagement of institutional investors in improving ESG performance among their investees

Aanpak:

- Interview met zowel uitvoerders van engagement als met bedrijven die met engagement te maken hebben.

Theoretisch kader:

Shareholder salience

Gepubliceerd in Journal of Sustainable Finance & Investment:

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/20430795.2018.1485379>

achmea

Size matters?

Japan uit, altijd lastig?

De waan van de dag?

The usual suspects?

De 6 lessen voor engagement & de aanpak van Achmea IM

1. Goede voorbereiding
2. Focus op een aantal thema's
3. Werk samen wanneer nodig
4. Hoe open staat een bedrijf voor engagement? Belangrijk in de selectie?
5. Het gaat om zenden en ontvangen!
6. Durf druk te zetten wanneer nodig

Meer weten over engagement?

Achmea Investment Management | Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Annette van der Krogt

Manager Verantwoord Beleggen

M 06 13859492

E Annette.van.der.krogt@achmea.nl

Frank Wagemans

Sr. Engagement Specialist

M 06 22087929

E Frank.Wagemans@achmea.nl

Jeroen van Rumund

Business Development Director

M 06 22455926

E: Jeroen.van.Rumund@achmea.nl